IJRO.GOV.UZ тизими орқали ЭРИ билан тасдиқланган, Ҳужжат коди: EE21443682

“TASDIQLAYMAN”

Karmana tumani hokimi o‘rinbosari,

Oila va xotin-qizlar bo‘limi boshlig‘i

N.Shomiyeva

2026 yil yanvar

Oilalarni mustahkamlash, oilaviy ajrimlarning oldini olishga qaratilgan
YO‘L XARITA

T.r.	Amalga oshiriladigan choratadbirlar	Amalga oshirish mexanizmi	Muddati	Ijro uchun mas’ullar
Mahallalarda amalga oshiriladigan chora-tadbirlar				
1.	**“Nikoh shartnomasining afzalliklari va ahamiyati”, “Oilada mas’uliyat va majburiyat”** mavzularida mahallalarda, mehnat jamoalarida targ‘ibot tadbirlarini tashkil etish.	1. Adliya bo`limi tomonidan nikoh shartnomasi, oilaviy munosabatlardagi majburiyatlar yuzasidan targ‘ibot materiallarini tayyorlash. 2. Mahallabay, korxona va tashkilotlar kesimida targ‘ibot o‘tkazish bo‘yicha reja-jadvallarni tasdiqlash. 3. Reja asosida targ‘ibot ishlarini tashkil etish.	2026-yil yanvar har chorak boshida reja asosida	Oila va xotin-qizlar bo`limi, Adliya bo`limi, O‘zbekiston Mahallalari uyushmasi tuman bo`limi, tuman hokimligi, xotin-qizlar faollari

2.	Mahalla fuqarolar yig‘inlarida nikohlanuvchi shaxslar va ularning ota-onalari bilan suhbatlarni tashkil etish. Har haftaning **chorshanba kuni** mahallada **“Yosh oilalar bilan ishlash kuni”** deb belgilash.	1.FHDYo organlari tomonidan nikohga ariza berganlarning ma’lumotlarini tegishliligi bo‘yicha mahalla fuqarolar yig‘inlariga yetkazish. 2. Mahallalardagi oilaviy qadriyatlarni mustahkamlash komissiyasi tomonidan yosh oilalar va ularning ota-onalari bilan suhbatlarni tashkil etish.	Har haftada 2026-yil yanvardan onlayn haftaning chorshanba kuni	Oila va xotin-qizlar bo`limi, O‘zbekiston mahallalari uyushmasi , Adliya bo`limi, tuman Tibbiyot birlashmasi, Nuroniy jamg‘armasi,
		3. Mahallalarda nikoh to‘yi tadbirlarini ixcham va kamxarj o‘tkazish bo‘yicha **Qudalar suhbatlari**ni o‘tkazish. 4. Nikohlanuvchi shaxslarni o‘quvlar va tibbiy ko‘rikdan sifatli o‘tishi bo‘yicha monitoring olib borish.		Din ishlari bo‘yicha qo‘mitaning tuman bo`limi, tuman hokimligi, xotin-qizlar faollari

3.	Mahallalardagi muammoli oilalarga manzilli huquqiy psixologik, ijtimoiy xizmatlarni ko‘rsatish. Bunda, oilalarni 3 ta toifa bo‘yicha belgilash: -iqtisodiy qiynalgan oilalar; -oilaviy ajrim yoqasidagi oilalar; -tazyiq va zo‘ravonlik holatlari kuzatilgan oilalar.	1. Belgilangan toifadagi oilalar uchun mas’ullarni biriktirish. 2. Oilaviy ajrim yoqasidagi oilalarga mahalladagi ibratli oila vakillari hamda nuroniylarni biriktirish. Ajrim sabablarini aniqlash va bartaraf etish choralarini ko‘rish. 3. Tazyiq va zo‘ravonlik holatlari kuzatilgan oilalarga psixologlarni biriktirish. 4. Mahallalarda 3 ta toifadagi oilalar uchun huquqiy-psixologik xizmatlarni joriy etish.	2026-yil yanvar doimiy	Oila va xotin-qizlar bo`limi, O‘zbekiston Mahallalari uyushmasi tuman bo`limi, Ichki ishlar bo`limi, Adliya bo`limi, Nuroniy jamg‘armasi, tuman hokimligi, xotin-qizlar faollari
4.	Oilalarni mustahkamlash, oilaviy muammolarning oldini olish maqsadida mahalla fuqarolar yig‘inlarida **“Sovchilar maktabi”** loyihasini yo‘lga qo‘yish.	1. Mahallalarda tashkil etiladigan **“Sovchilar maktabi”** loyihasi bo‘yicha konsepsiya va dastur ishlab chiqish. 2. Loyihani amalga oshirishda ibratli oila vakillari, nuroniylar, diniy soha vakillari, oqila ayollarni jalb etish. 3. Nikoh quradigan yoshlar va ularning ota-onalari bilan individual suhbatlar tashkil etish.	2026-yil yanvar 2026-yil yanvar doimiy	O‘zbekiston Mahallalari uyushmasi tuman bo`limi, Oila va xotin-qizlar bo`limi, Nuroniy jamg‘armasi, tuman hokimligi, xotin-qizlar faollari
5.	Har bir mahallada ko‘cha boshilar, oqila ayollar, “Mahalla	1. Har bir mahallada salbiy holatlarning oldini olish, oilalardagi nizoli holatlardan tezkor	2026-yil yanvar	O‘zbekiston Mahallalari uyushmasi tuman bo`limi, Oila va xotin-qizlar bo`limi,

	yettiligi"dan iborat telegramm guruhlarini tashkil etish orqali **"Tezkor xabardorlik"** tizimini tashkil etish.	xabardor bo'lish maqsadida telegramm guruhini tashkil etish. 2. Har bir ko'chadagi muammoli holat bo'yicha ko'chaboshilar va oqila ayollar tomonidan tezkor xabar berish tizimini joriy etish. 3. "Mahalla yettiligi"ning tuman rahbarlari tomonidan "Tezkor xabardorlik guruhi"dagi ma'lumotlarga asosan manzilli ishlarni tashkil etish, xususan, nizoli oilalarning muammolarini hal etish choralarini ko'rish.	doimiy	Ichki ishlar bo`limi, Kambag'allikni qisqartirish va bandlik bo`limi, Yoshlar ishlari agentligi tuman bo`limi, tuman DSI tuman hokimligi, mahalla faollari
6.	**Mahalla raisi, profilaktika inspektori, yoshlar yetakchisi, xotin-qizlar faoli, hokim yordamchisi va "Oqila ayollar" harakati a'zolari, ko'cha boshilar** tomonidan xonadonbay yurish yoki murojaatlar orqali ajralish xavfi yuqori bo'lgan oilalarni aniqlash. Asossiz ajrimlar, oilaviy ajrim yoqasidagi notinch, nizoli oilalar bilan tizimli ishlash. Bunda: -nizoli oilalarni **aniqlash,**	1. Har bir aniqlangan nizoli oila bo'yicha **"oila profili"**ni yaratib, unga mas'ul biriktirish va oila muammosi, iqtisodiy va munosabat holatlari bo'yicha ma'lumotlarni elektron bazaga kiritish. 2. "Oqila ayollar" harakati a'zolari va faollar tomonidan nizoli oilalar bilan **xonadonbay** ishlash. 3. Har haftaning juma kunini mahallada **"Oila kuni"** deb belgilash va oilaviy qadriyatlarni mustahkamlash komissiyasi tomonidan nizoli oilalarning muammolarini hal etish choralarini ko'rish. 4. Ular uchun **"kuzatuv" tuzish, mas'ul belgilash** va xotin-qizlar faoli tomonidan xulosalarni elektron bazaga yuklab borish.	har haftada doimiy har hafta juma kuni har haftada har haftada	Oila va xotin-qizlar bo`limi, Yoshlar ishlari agentligi tuman bo`limi, O'zbekiston Mahallalari uyushmasi, Kambag'allikni qisqartirish va bandlik bo`limi, Adliya bo`limi, Din ishlari bo'yicha qo'mitaning tuman bo`limi, "mahalla yettiligi", tuman hokimligi

	-tizimli **xabardorlik,** -har bir nizoli oila bo‘yicha **“oila profili”**ni yaratish, unga oiladagi muammolarni kiritish; -nizoli oilaning muammosiga ko‘ra **mas’ul belgilash** va **“kuzatuv dasturi”**ni ishlab chiqish; - **monitoring** yuritish.	5. Mahallada hal bo‘lmagan muammoli oilalarni tegishincha tuman va viloyatlardagi **“Oila va xotin-qizlar komissiyalari”**ga yo‘naltirish. Har bir holat bo‘yicha monitoring yuritish, reyting tizimini joriy etish.		
7.	Ajrim yoqasidagi oilalarni mahallalarda tashkil etilgan o‘quvlarda o‘qitish. Bunda: - ota-onalik mahoratini oshirish; - pazandalik sirlarini o‘rgatish; - gigiena qoidalari va kosmetologiya yo‘nalishlari bo‘yicha trenerlarni jalb qilish.	1. Mahallalarda ayollar salohiyatini oshirish bo‘yicha o‘quv kurslarini tashkil etish. O‘quv kurslariga NNTlarni jalb qilish.	2026-yil yanvardan doimiy	Oila va xotin-qizlar bo`limi, O‘zbekiston Mahallalari uyushmasi tuman bo`limi, Nodavlat notijorat tashkilotlar, tuman hokimligi
8.	Aholi o‘rtasida **erta nikoh va erta tug‘ruq, yaqin qarindoshlar o‘rtasida nikohlar**ning salbiy oqibatlari,	1. Mutasaddi tegishli mutasaddi tashkilotlarning mas’ul hodimlaridan iborat bo‘lgan ishchi guruhini tuzish. 2. Ishchi guruhlar tomonidan:	2025 yil dekabr	Oila va xotin-qizlar bo`limi, Din ishlari bo‘yicha qo‘mita tuman bo`limi, “Nuroniy” jamg‘armasi,

	oilani to‘g‘ri rejalashtirish haqida targ‘ibot tadbirlarini **“mahallabay”** samarali tashkil etish.	– tadbirlarni tashkil etish va o‘tkazish bo‘yicha konsepsiya loyihalarini ishlab chiqish; – maxsus **roliklar va bahs suhbatlar, ochiq** – **muloqotlar, maqolalar mavzularini ishlab chiqish** va tasdiqlash; – tadbirlar o‘tkaziladigan mahallalar ro‘yxatini shakllantirish; – tadbir o‘tkazish reja-grafigini ishlab chiqish. 3. Tadbirlar haqida ta’lim muassasasi ning talaba va o‘quvchilarni xabardor qilish.	2025-yil dekabr	Sog‘liqni saqlash bo`limi, Maktabgacha va maktab ta’limi bo`limi
9.	Erta tug‘ruq qayd etilgan qizlarning **oilaviy sharoitini o‘rganish** va ularga manzilli yordam ko‘rsatish. Qizlarni ta’lim olishini davom ettirishiga ko‘maklashish. Ularning qiziqishlari asosida turli to‘garaklarga, o‘quv kurslarga jalb qilish va kasbhunarga o‘qitish.	1.Erta tug‘ruq holati qayd etilgan, ota yoki onasiz yashayotgan hamda tarbiyasi og‘ir bo‘lgan o‘smir qizlarning mahallabay ro‘yxatini shakllantirish. 2.Shakllantirilgan ro‘yxat asosida qizlarning har oyda oilaviy muammolarini o‘rganish hamda ularni bartaraf etish tizimini yo‘lga qo‘yish. 3.Qizlarni ta’lim olishini davom ettirishiga ko‘maklashish. Ularning qiziqishlari asosida turli to‘garaklarga, o‘quv kurslarga jalb qilish va kasbhunarga o‘qitish.	2025 yil dekabr doimiy	Oila va xotin-qizlar bo`limi, O‘zbekiston Mahallalari uyushmasi tuman bo`limi, tuman Tibbiyot birlashmasi, Maktabgacha ta’lim va maktab bo`limi, tuman hokimligi

10.	To‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarni ixcham va kamxarj o‘tkazish bo‘yicha targ‘ibot-tashviqot tadbirlarini olib borish.	1. Mahallalardagi yo‘nalish bo‘yicha jamoatchilik kengashlari ish faoliyatini takomillashtirish. 2. Nikohlanuvchi yoshlarni oilaviy hayotga tayyorlash, yosh kelin-kuyovlarni o‘qitish jarayonlariga har ikkala tarafning ota-onalarini taklif etib borish. 3.Mahallalarda **“Qudalar suhbatlari”**ni yo‘lga qo‘yish.	2026-yil yanvar doimiy	O‘zbekiston Mahallalari uyushmasi tuman bo`limi, Oila va xotin-qizlar bo`limi, Ma’naviyat va ma’rifat markazi tuman bo`limi, Nuroniy jamg‘armasi, Tuman hokimligi
11.	Tashkilot va korxonalardagi Maslahat kengashlari tomonidan mehnat jamoalaridagi ajrim yoqasidagi nizoli oilalar bilan ishlash tizimini joriy etish	1. Mehnat jamoalaridagi ajrim yoqasidagi nizoli, muammoli oilalarni aniqlash. 2. Maslahat kengashlari hamda xotin-qizlar masalalari bo‘yicha mas’ullar bilan ularning muammolarini hal etish choralarini ko‘rish. 3. Erta tug‘ruq va erta nikohlarning oldini olish bo‘yicha mehnat jamoalarida targ‘ibot-tashviqot tadbirlarini tashkil etish. 4. Har chorak yakuni bilan amalga oshirilgan ishlar haqidagi ma’lumotlarni Oila va xotin-qizlar bo`limiga yuborish.	2025-yil dekabr doimiy har chorakda	Oila va xotin-qizlar bo`limi, tegishli mutasaddi tashkilotlardagi maslahat kengashlari
12.	Mahallalarda nikohlanuvchi yoshlar uchun “Vakil ota” va “Vakil ona”larni biriktirishni yo‘lga qo‘yish. Bunda: - vakil ota-vakil ona yoshlarni kelgusi hayotlaridagi	1. Loyiha konsepsiyasini ishlab chiqish. 2. Mahallalardagi ibratli oilalar, hayotda o‘z o‘rnini topgan, namunali oilalar vakillari hamda obro‘-e’tiborli faol nuroniylarni ushbu loyihaga jalb etish.	2025-yil dekabr	O‘zbekiston Mahallalari uyushmasi tuman bo`limi, Oila va xotin-qizlar bo`limi, Din ishlari bo‘yicha qo‘mita tuman bo`limi,

	duch keladigan muammolarini hal etishda yaqindan yordam berishi; -yoshlarning yaxshi hayot kechirishlarini doimiy nazorat qilishi; -yoshlarga o‘z hayotiy tajribalaridan kelib chiqib nasihatlar, maslahatlar berishi;	3. Nizoli va ajrim yoqasidagi oilalarning muammolarini hal etishda vakil ota-vakil onalarning hayotiy tajribalaridan foydalanish.	doimiy	Nuroniy jamg‘armasi, Yoshlar ishlari agentligi tuman bo`limi, tuman hokimligi
13.	Nikohlanuvchi yoshlarning nikohdan o‘tganlik guvohnomasini nikoh to‘yi kunida topshirilishini tashkil etish.	1.Nikohlanuvchilarning “Oilaviy hayotga tayyorlash o‘quvlari”da o‘qiganlik sertifikatlarini elektron platforma orqali shakllantirish tizimini joriy etish. 2. Nikohlanuvchilarning nikoh guvohnomasini nikoh to‘yi kuni rasmiylashtirish bo‘yicha ishlarni takil etish.	2026-yil yanvar doimiy	Adliya bo`limi, Oila va xotin-qizlar bo`limi, O‘zbekiston Mahallalari uyushmasi tuman bo`limi, tuman hokimligi
14.	Imom-xatiblar tomonidan nikoh guvohnomasini olgandan so‘ng nikoh o‘qilishini majburiy tartib sifatida belgilash.	1. Noqonuniy nikoh asosida yashayotgan oilalarning nikohini qonuniylashtirish choralarini ko‘rish. 2. Imom-xatiblar tomonidan faqat qonuniy nikoh guvohnomasini olgan fuqarolarning nikohini o‘qilishini qat’iy nazoratga olish. Nikoh guvohnomasi bo‘lmagan fuqarolarning nikohini o‘qigan din ulamolariga nisbatan javobgarlik choralarini ko‘rish.	doimiy doimiy	Din ishlari bo‘yicha qo‘mita tuman bo`limi, O‘zbekiston Mahallalari uyushmasi tuman bo`limi, Oila va xotin -qizlar bo`limi, Adliya bo`limi, tuman hokimligi

15.	Oila va xotin-qizlar maskanlarida **“Nikohlanuvchi shaxslarni oilaviy hayotga tayyorlash o‘quv kurslari”** samaradorligini oshirish. **Oila huquqi, oila psixologiyasi, reproduktiv salomatlik, oila budjeti, otaonalik ijobiy ko‘nikmalari** va **ma’naviy-axloqiy qadriyatlar** bo‘yicha dasturlarni qayta ko‘rib chiqish va Oila va xotin-qizlar maskanlariga yetkazish.	1.FHDYo organlari tomonidan 18-30 yoshdagi nikohlanuvchi shaxslarni Oila va xotin -qizlar maskanlariga to‘liq yo‘naltirish choralarini ko‘rish va o‘quv yakunlari bo‘yicha sertifikat olganlarni elektron bazaga kiritish, monitoringini olib borish. 2. Biriktirilagan mutaxassislarni reja asosida o‘quv mashg‘ulotlarida ishtirokini ta’minlash. Har bir tumanda o‘quvlarda qatnashgan yoshlar ro‘yxatini elektron bazaga kiritish, o‘quv samaradorligi bo‘yicha Oila va xotinqizlar qo‘mitasi tomonidan tizimli monitoring o‘rnatish.	Har oyning 5-sanasiga qadar reja-jadval asosida	Oila va xotin-qizlar bo`limi,  Adliya bo`limi, Kambag‘allikni qisqartirish va bandlik bo`limi, O‘zbekiston mahallalari uyushmasi tuman bo`limi, Sog‘liqni saqlash bo`limi, Din ishlari bo‘yicha qo‘mita tuman bo`limi, tuman hokimligi
16.	Nikoh qurganiga 5 yil to‘lmagan oilalarga **“Oilaviy maslahat” tizimini** joriy etish. Bunda: -nikohdan ajralishga ariza bergan oilalar uchun korreksion dasturlar tuzish; -iqtisodiy imkoniyatlarni kengaytirish uchun tijorat banklari tomonidan loyihalar va	1. Oila va xotin-qizlar maskanlaridagi o‘quvlar jarayonida anketalar orqali so‘rovlar o‘tkazish va ko‘makka muhtoj bo‘lgan yosh oilalarni aniqlash 2. Muammolarni aniqlashda quyidagilarga alohida e’tibor qaratish: -shaxslararo munosabatlarni to‘g‘ri yo‘lga qo‘yish;	Har oy yakuniga ko‘ra reja asosida anketa so‘rovnoma o‘tkazish jarayonida	Oila va xotin-qizlar bo`limi,  Yoshlar ishlari agentligi tuman bo`limi, O‘zbekiston Mahallalari uyushmasi tuman bo`limi, Kambag‘allikni qisqartirish va bandlik bo`limi, Adliya bo`limi, Sog‘liqni saqlash bo`limi,

	imtiyozli kreditlar taqdim qilish; -tibbiy-reproduktiv madaniyatini rivojlantirish. Ko‘makka muhtoj oilalarni xotin-qizlar faoli tomonidan **“Oila profili**”ga kiritish, “mahalla yettiligi” bilan birgalikda ularga **“kuzatuv dasturi**”ni tuzish.	-moliyaviy muammolar va barqaror daromad manbalari; -yoshlarning sog‘lig‘i va ruhiy salomatligi; -oilaning ijtimoiy sharoiti; -tarbiya masalalarida tajribaning yetishmasligi. 3. Tijorat banklari va hokim yordamchisi tomonidan yosh oilaga rentabelli loyiha, ssuda yoki imtiyozli kredit taqdim qilish (Oila daromadga chiqquncha shu loyiha asosida ko‘mak berish). 4. Oila va xotin-qizlar maskanlarida ushbu oilalar uchun alohida korreksion dasturlar asosida o‘qishlar tashkil qilish. 5. Mahallalarda 40-50 yil birga yashagan oilalar, nuroniy otaxon va onaxonlar bilan ajrim yoqasidagi yosh oilalar, turmush qurish yoshidagi yoshlar ishtirokida **“Qo‘sha qarish saodati”** tadbirlarini tashkil etish. 6.Amalga oshirilgan ishlarni elektron “kuzatuv dasturi”ga kiritib, monitoringini yuritish.	har oyda har oyda har oyda	Din ishlari bo‘yicha qo‘mita tuman bo`limi, Nuroniy jamg‘armasi, Tijorat banklari

17.	Nikohdan ajralishga ariza bergan oilalar uchun huquqiy psixologik xizmatlarni joriy etish. Bunda: -umumiy o‘rta ta’lim psixologlari; -ichki ishlar bo‘limidagi huquqshunoslar hamda psixologlar; -adliya bo‘limidagi huquqshunoslar; -oliy ta’lim muassasalarining psixologiya yo‘nalishidagi talabalaridan foydalanish.	1.**“Oila va xotin-qizlar maskanlari”**da nikohdan ajralishga ariza bergan oilalarga huquqiy psixologik xizmatlar ko‘rsatish tizimini tashkil etish. 2.Huquqshunos va psixologlarni mahallalarga biriktirish.	doimiy	Oila va xotin-qizlar bo`limi, O‘zbekiston Mahallalari uyushmasi tuman bo`limi, Adliya bo`limi, Maktabgacha va maktab ta’limi tuman bo`limi, Ichki ishlar bo`limi, tuman hokimligi
18.	Oilaning mustahkamligi, farzand tarbiyasida ota-onalar mas’uliyatini oshirish bo‘yicha **“Otalar maktabi”** hamda **“Onalar maktabi”** loyihalarini **“Oila va xotin-qizlar maskanlari”**da tashkil etish. Bunda: -farzand ko‘rish uchun birga qaror qabul qilish; qonunchilikda ota-ona	1. **“Oila va xotin-qizlar maskanlari”**da tashkil etiladigan **“Otalar maktabi”** hamda **“Onalar maktabi”** loyihasi bo‘yicha konsepsiya va dastur ishlab chiqish. 2. Tadbirlarni amalga oshirishda psixologlar, nuroniylar, diniy soha vakillari, sog‘liqni saqlash va boshqa tegishli mutaxassislarni jalb etish. 3.Loyihani tizimli ravishda yo‘lga qo‘yish va monitoring qilish.	2026-yil yanvar reja-jadval asosida	Oila va xotin-qizlar bo`limi, O‘zbekiston Mahallalari uyushmasi tuman bo`limi, Din ishlari bo‘yicha tuman bo`limi, Adliya bo`limi, tuman Tibbiyot birlashmasi, Maktabgacha va maktab ta’limi bo`limi, Ichki ishlar bo`limi, tuman hokimligi

	majburiyati; “ota-onalik mas’uliyati”; sog‘lom turmush tarzini rivojlantirish.			
19.	Tegishli mutasaddi tashkilotlar, xo‘jalik birlashmalarining mehnat jamoalarida **“Sog‘lom oila - sog‘lom jamoa”** loyihasini amalga oshirish.	1. **“Sog‘lom oila-sog‘lom jamoa”** loyihasi konsepsiyasini ishlab chiqish va idoralarga, davlat ulushi 50 foizdan yuqori bo‘lgan mehnat jamoalariga,tadbirkorlik sub’ektlariga yetkazish. 2. Konsepsiya doirasida 2026-yil uchun oilalarni mustahkamlash bo‘yicha chora-tadbirlar ishlab chiqish va ijroga qaratish. 3. Maslahat kengashlari mehnat jamolaridagi ajrim yoqasidagi nizoli, muammoli oilalarni muammolarni hal etish. 4. Namunali oilalarni targ‘ib qilish, oilalar mustahkamligiga qaratilgan tanlovlar va rag‘batlantiruvchi tadbirlar o‘tkazish. 5.Amalga oshirilgan ishlar haqidagi ma’lumotlarni Oila va xotin-qizlar bo`limiga umumlashtirish uchun taqdim qilish.	2026- yil yanvar 2026-yil yanvar har oyda reja-jadval asosida har chorakda	Oila va xotin-qizlar bo`limi, Adliya bo`limi, Sport bo`limi, tegishli mutasaddi tashkilotlar